

Βρυξέλλες, 6 Οκτωβρίου 2023
(OR. en, lv, pl, sk)

Διοργανικός φάκελος:
2021/0218(COD)

13188/23
ADD 1 REV 3

CODEC 1631
ENER 502
CLIMA 409
CONSOM 322
TRANS 363
AGRI 525
IND 481
ENV 1009
COMPET 896

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Σχέδιο ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (πρώτη ανάγνωση) – Έκδοση της νομοθετικής πράξης = Δηλώσεις

Δήλωση του Βελγίου

Το Βέλγιο αναγνωρίζει την ανάγκη να επιταχύνουμε την ενεργειακή μετάβαση και να καταργήσουμε σταδιακά τα ορυκτά καύσιμα στις προσπάθειές μας να πετύχουμε τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού. Το Βέλγιο θα υποστηρίξει την έκδοση, αλλά θα ήθελε να εκφράσει τις ανησυχίες του όσον αφορά τις προκλήσεις που συνδέονται με τους αυξημένους στόχους για την ανανεώσιμη ενέργεια που περιλαμβάνει η παρούσα 3η οδηγία περί ανανεώσιμης ενέργειας. Σοβαροί δημογραφικοί και γεωγραφικοί περιορισμοί, σε συνδυασμό με την παρουσία μεγάλων συνεργατικών σχηματισμών βιομηχανιών έντασης ενέργειας, έχουν ως αποτέλεσμα οι αναμενόμενες εθνικές συνεισφορές σύμφωνα με τον τύπο που αναφέρεται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 να είναι εξαιρετικά δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να επιτευχθούν,

ιδίως σε χρονικό διάστημα μόλις 7 ετών. Το ίδιο ισχύει και για τους δεσμευτικούς τομεακούς επιμέρους στόχους (όσον αφορά τα ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης στη βιομηχανία, τις μεταφορές και τη θέρμανση και ψύξη), οι οποίοι δεν φαίνεται να συνάδουν με την οικονομικά αποδοτική επίτευξη των στόχων μας για το κλίμα. Παρά τις προκλήσεις αυτές, το Βέλγιο θα συνεχίζει να συμβάλλει εποικοδομητικά στην επίτευξη του ευρωπαϊκού στόχου.

Δήλωση της Ιρλανδίας

Η Ιρλανδία επικροτεί τη συμφωνία για την επικαιροποίηση του κειμένου της οδηγίας περί ανανεώσιμης ενέργειας και αναγνωρίζει την ανάγκη να είμαστε φιλόδοξοι στους στόχους ανανεώσιμης ενέργειας για το 2030. Η επίτευξη φιλόδοξων στόχων σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα θα απαιτήσει μια άνευ προηγουμένου προσπάθεια από όλους στην κοινωνία και είναι κρίσιμο να τους έχουμε όλους μαζί μας σε αυτή την πορεία.

Κατά την άποψη της Ιρλανδίας, η μη εξέταση όλων των επιπτώσεων των σημαντικών αυξήσεων στους στόχους για την ανανεώσιμη ενέργεια —όπως η τρέχουσα λειτουργία των ενδιάμεσων στόχων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα— θα είναι αντιπαραγωγική.

Εάν δεν εξεταστούν οι επιπτώσεις, αυτό ενέχει τον κίνδυνο να υπονομευθεί η στήριξη που απαιτείται για την προώθηση της ανανεώσιμης ενέργειας, όταν δημόσιοι πόροι εκτρέπονται από τις αναγκαίες επενδύσεις στα ενεργειακά συστήματα των κρατών μελών, παρόλο που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί σημαντικές πρόοδοι και επενδύσεις και υπάρχει δέσμευση για ακόμη περισσότερες.

Ο στόχος ανανεώσιμης ενέργειας για το 2030 στο τελικό κείμενο υπερβαίνει όσα είχαν προταθεί αρχικά στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων Fit for 55. Ο αντίκτυπος του αυξημένου στόχου για την ανανεώσιμη ενέργεια, καθώς και τυχόν ακούσιες συνέπειες, ενδέχεται να μην γίνουν πλήρως εμφανείς έως ότου τα κράτη μέλη ολοκληρώσουν τις επικαιροποιήσεις των εθνικών τους προσχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα.

Ο κανονισμός για τη διακυβέρνηση προβλέπει επανεξέταση ως αντίδραση σε παγκόσμιο απολογισμό της συμφωνίας του Παρισιού του 2015. Η Ιρλανδία πιστεύει ότι μια τέτοια επανεξέταση του κανονισμού για τη διακυβέρνηση θα ήταν η κατάλληλη στιγμή να επανεξεταστεί επίσης η λειτουργία των ενδιάμεσων στόχων και των μηχανισμών συμμόρφωσης που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη. Μια τέτοια επανεξέταση μπορεί να βασίζεται στην ανάλυση που περιέχουν τα επικαιροποιημένα εθνικά προσχέδια για την ενέργεια και το κλίμα τα οποία υποβάλλουν τα κράτη μέλη.

Δήλωση της Λετονίας

Η Δημοκρατία της Λετονίας τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργειακή ασφάλεια και ανεξαρτησία, να διασφαλισθεί σταθερότητα τιμών, να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και να επιτευχθούν οι κλιματικοί στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Λετονία υποστηρίζει την πρόταση οδηγίας για την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και ιδίως τη συμφωνία που επιτεύχθηκε σε βασικά στοιχεία της πρότασης, όπως οι τομεακοί στόχοι, ο τομέας της θέρμανσης και η βιοενέργεια.

Η Λετονία θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να υλοποιήσει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να αυξήσει τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας στον τομέα των μεταφορών και θα εργαστεί για να αυξήσει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, προκειμένου να δημιουργήσει τις απαιτούμενες ικανότητες για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου στη Λετονία. Ωστόσο, η Λετονία θεωρεί ότι η συμφωνία σχετικά με τους στόχους και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 25 σχετικά με την ανανεώσιμη ενέργεια, και ιδίως τη χρήση υδρογόνου στις μεταφορές, υπερβαίνει την ικανότητα της Λετονίας προς υλοποίηση και επίτευξη, λαμβάνοντας υπόψη την εθνική κατάσταση της Λετονίας.

Η Λετονία θεωρεί σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες μιας χώρας, τα εθνικά ενεργειακά ισοζύγια και τα αφετηριακά της σημεία όταν τίθενται απαιτήσεις για μέτρα προώθησης της ανανεώσιμης ενέργειας.

Λήλωση της Πολωνίας

Η Πολωνία είναι μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες αγορές ανανεώσιμης ενέργειας στην Ευρώπη.

Τα τελευταία χρόνια, η δυναμικότητά μας για ανανεώσιμη ενέργεια έχει αυξηθεί εκθετικά, ειδικά στον τομέα της ηλιακής ενέργειας, χάρη στην κρατική υποστήριξη και τη συμμετοχή του κοινού. Προκειμένου να κλιμακώσουμε την ανάπτυξη καθαρής ενέργειας, δημιουργήσαμε ένα σταθερό νομικό πλαίσιο και οργανώσαμε κατάλληλα προγράμματα υποστήριξης. Η απλούστευση και η επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης είναι στοιχεία της πρότασης που πρέπει να επικροτηθούν, αλλά δεν αρκούν για να διασφαλίσουν την επίτευξη των στόχων της. Η ταχεία εισαγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην κλίμακα που προτείνει η τροποποιημένη οδηγία ανανεώσιμης ενέργειας (RED) και η αύξηση του μεριδίου των πηγών ενέργειας που εξαρτώνται από τις καιρικές συνθήκες στην παραγωγή ενέργειας θέτουν σε κίνδυνο τόσο τη σταθερότητα του δικτύου όσο και τη συνολική ενεργειακή ασφάλεια. Η Πολωνία ανέκαθεν τόνιζε την ανάγκη να πραγματοποιηθεί η ενεργειακή μετάβαση με ρυθμό εφικτό για το ενεργειακό σύστημα, προσβάσιμο στην κοινωνία και ευνοϊκό για την ευρωπαϊκή βιομηχανία. Οι στόχοι πρέπει να είναι ρεαλιστικοί και να επιτρέπουν στα κράτη μέλη ευελιξία στην επιλογή των κατάλληλων εργαλείων για την υλοποίησή τους.

Επιπλέον, με δεδομένο τον αντίκτυπο του σχεδίου κανονισμού στο ενεργειακό μείγμα των κρατών μελών και τις αρνητικές κοινωνικές συνέπειες που προκύπτουν, κατά την άποψη της Πολωνίας, η νομική βάση για την προτεινόμενη πράξη θα πρέπει να είναι το άρθρο 192 παράγραφος 2 στοιχείο γ) ΣΛΕΕ.

Ως εκ τούτου, η Πολωνία δεν μπορεί να υποστηρίξει την προτεινόμενη αναθεωρημένη οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές.

Η Πολωνία διατηρεί επίσης την αρνητική της θέση για ολόκληρο το πακέτο Fit for 55, το οποίο θέτει μη ρεαλιστικούς στόχους και φιλοδοξίες και επηρεάζει σημαντικά τα ενεργειακά μείγματα των κρατών μελών. Η Πολωνία είναι της γνώμης ότι το μεγαλύτερο μέρος του πακέτου υλοποιείται σε εσφαλμένη νομική βάση, δημιουργώντας επικίνδυνο προηγούμενο.

Δήλωση της Ρουμανίας

Η Ρουμανία είναι σταθερά προσηλωμένη σε μια πορεία απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές και δεσμεύεται να επιτύχει τους στόχους της ΕΕ για μηδενικές καθαρές εκπομπές.

Η οδηγία RED III αποτελεί σημαντικό ορόσημο στη δέσμη Fit for 55 και αποσκοπούσε να διευκολύνει την αποδέσμευση των αναγκαίων επενδύσεων για να σημειωθεί σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε όλους τους τομείς, εξορθολογίζοντας έτσι τις προσπάθειες των κρατών μελών ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι για το κλίμα.

Ωστόσο, όπως επισήμανε η Ρουμανία κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, οι παγκόσμιοι στόχοι της ΕΕ για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καθώς και οι τομεακοί στόχοι για την παραγωγή ΑΠΕ και υδρογόνου θα πρέπει να βασίζονται στις εθνικές ιδιαιτερότητες και δυνατότητες, προκειμένου να γίνουν πραγματικότητα. Το επίπεδο φιλοδοξίας του τελικού κειμένου είναι υψηλό και δύσκολο να επιτευχθεί λαμβανομένων υπόψη των ρεαλιστικών προβλέψεων της Ρουμανίας, καθώς υπερβαίνει τους υλοποιήσιμους στόχους που υποστήριξε η Ρουμανία κατά τις διαπραγματεύσεις για τον εν λόγω φάκελο. Η Ρουμανία εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι ένα υψηλότερο επίπεδο φιλοδοξίας ενδέχεται να έχει αποτρεπτικό αποτέλεσμα και να οδηγήσει σε αύξηση του κόστους για ορισμένους τομείς που δεν έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν βιώσιμη ενεργειακή μετάβαση εντός του χρονικού πλαισίου του 2030, με κίνδυνο να καταστούν μη ανταγωνιστικοί.

Η Ρουμανία είναι επίσης της γνώμης ότι ο τύπος που ορίζεται στο παράρτημα II, μολονότι δεν είναι δεσμευτικός, δεν έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να λαμβάνει επαρκώς υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες και τα διαφορετικά ενεργειακά μείγματα. Θα θέλαμε να επαναλάβουμε ότι κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να καθορίζει τους όρους εκμετάλλευσης των ενεργειακών του πόρων, να επιλέγει μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πηγών και να καθορίζει τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού, σύμφωνα με το άρθρο 194 της ΣΛΕΕ.

Η Ρουμανία υποστηρίζει σθεναρά την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των ανανεώσιμων τεχνολογιών και των τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Μολονότι το τελικό κείμενο αποτυπώνει τη δυνατότητα χρήσης άλλων τύπων ανανεώσιμου υδρογόνου προκειμένου να αποφευχθεί ο ανταγωνισμός μεταξύ των τεχνολογιών, πιστεύουμε ότι οι όροι του άρθρου 22β δεν διαλύουν πλήρως τις ανησυχίες μας κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, δηλαδή την εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού και ισότιμων κινήτρων για όλες τις πηγές ενέργειας χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών που μπορούν να συμβάλουν στην απανθρακοποίηση.

Αήλωση της Σλοβακικής Δημοκρατίας

Η Σλοβακία θεωρεί ότι ο συνολικός στόχος της ΕΕ για τις ΑΠΕ για το 2030 είναι πολύ φιλόδοξος και είναι πολύ δύσκολο να επιτευχθεί. Όσον αφορά το εθνικό ενεργειακό μείγμα και την ανάπτυξη του, η Σλοβακική Δημοκρατία δεν βλέπει πραγματική πιθανότητα για οποιαδήποτε σημαντική αύξηση των φιλοδοξιών της στον τομέα αυτό και τονίζει ότι όποια τυχόν πρόσθετη συνεισφορά στους στόχους ΑΠΕ υπολογισθεί με βάση τη μη δεσμευτική φόρμουλα που ορίζει το παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 ίσως να μην λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες σε εθνικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, να μην αντικατοπτρίζει το πραγματικό δυναμικό για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών στη χώρα.

Αν και θεωρούμε ότι οι φιλόδοξοι στόχοι μεταφορών και θέρμανσης είναι δύσκολο και ίσως αδύνατο να επιτευχθούν, η Σλοβακική Δημοκρατία θα προσπαθήσει να τους επιτύχει θέτοντας στόχους και μέτρα στο ΕΣΕΚ της.

Διατηρούμε επίσης μια επιφύλαξη όσον αφορά τη στήριξη για την παραγωγή υδρογόνου από πηγές χαμηλού άνθρακα, πράγμα που αποτελεί βασικό ζήτημα για τη Σλοβακία και που δεν έχει αντιμετωπιστεί ικανοποιητικά στην οδηγία.

Αήλωση εξ ονόματος της Επιτροπής σχετικά με τα άρθρα 22α και 22β της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Το άρθρο 22α σε συνδυασμό με το άρθρο 22β της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα αποτελέσει κινητήρια δύναμη για την αναγκαία αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων που χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη στη βιομηχανία και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε βιομηχανικές διεργασίες που είναι δύσκολο να εξηλεκτριστούν.

Λαμβάνοντας υπόψη τον καινοφανή χαρακτήρα του στόχου και το γεγονός ότι η μετάβαση στην αγορά υδρογόνου βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι για την επίτευξη του στόχου, τουλάχιστον έως το 2030, θα χρειαστούν σημαντικές προσπάθειες από τα κράτη μέλη και σημαντικές επενδύσεις από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η επίτευξη του στόχου που προβλέπεται στο άρθρο 22α παράγραφος 1 πέμπτο εδάφιο, επίσης σε συνδυασμό με το άρθρο 22β, θα έχει ως αποτέλεσμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, υψηλό κόστος προσαρμογής για τις μονάδες που πρέπει να μετατρέψουν τις διεργασίες τους. Αυτό ισχύει για ορισμένες μονάδες παραγωγής αμμωνίας οι οποίες θα χρειαστεί να πραγματοποιήσουν σημαντικές επενδύσεις στη διαδικασία παραγωγής για να αντικαταστήσουν τη χρήση υδρογόνου που παράγεται από την αναμόρφωση του μεθανίου με ατμό. Ως εκ τούτου, κατά την αξιολόγησή της βάσει του άρθρου 22α παράγραφος 1 πέμπτο εδάφιο και του άρθρου 22β πρώτο εδάφιο στοιχείο β), η Επιτροπή, κατά περίπτωση και όταν αιτιολογείται δεόντως, δεν θα λαμβάνει υπόψη τις εν λόγω υφιστάμενες μονάδες, ενώ θα εξετάζει αν έχουν αποσβεστεί πλήρως και πότε ελήφθη η τελική επενδυτική απόφαση για τη μετασκευή τους.

Γενικότερα, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην οδηγία, ιδίως του συνολικού στόχου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και των στόχων για τους τομείς των μεταφορών και της βιομηχανίας, θα απαιτήσει σημαντικές προσπάθειες από τα κράτη μέλη και σημαντικές επενδύσεις από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και, ενδεχομένως, από τους εθνικούς προϋπολογισμούς. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι είναι αναγκαίο να υποστηριχθούν τα κράτη μέλη στην υλοποίηση αυτών των στόχων.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι άλλες πηγές ενέργειας που είναι απαλλαγμένες από τα ορυκτά καύσιμα πέραν των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συμβάλλουν στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 για τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να βασιστούν σε τέτοιες πηγές ενέργειας.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει επίσης ότι οι στόχοι για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα πρέπει να συμβαδίζουν με συμπληρωματικές προσπάθειες απανθρακοποίησης που βασίζονται σε άλλες, μη ορυκτές πηγές ενέργειας για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών εθνικών συνθηκών τους και της δομής του ενεργειακού εφοδιασμού τους. Για την επίτευξη του εν λόγω στόχου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ανάπτυξη ανανεώσιμης ενέργειας στο πλαίσιο του αυξημένου δεσμευτικού συνολικού στόχου της Ένωσης θα πρέπει να ενσωματωθεί σε συμπληρωματικές προσπάθειες απανθρακοποίησης που περιλαμβάνουν την ανάπτυξη άλλων μη ορυκτών πηγών ενέργειας τις οποίες αποφασίζουν να επιδιώξουν τα κράτη μέλη.